

16. juni 2005
SFS/AJN

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om flerårig finansiering af det europæiske søfartssikkerhedsagenturs tiltag til bekæmpelse af forurening fra skibe og om ændring af forordning (EF) nr. 1406/2002 - KOM(2005) 210

Resumé

Det europæiske søfartssikkerhedsagentur (herefter agenturet) varetager blandt andet opgaver inden for forebyggelse og bekæmpelse af olieforurening. Forslaget vil tilvejebringe en flerårig finansiel budgetramme for bekæmpelse af olieforurening finansieret over fællesskabsbudgettet i perioden 1. januar 2007 til 31. december 2013 med 154 mio. EUR som finansielt referencebeløb. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden som led i EU-budgetforhandlingerne. Bevillingen er primært begrundet i en foreslået etablering af et EU-beredskab af oprensningsskibe.

Forslaget kræver ingen lovændringer.

1. Baggrund og indhold

Med hjemmel i traktatens artikel 80, stk. 2, har Kommissionen den 25. maj 2005 fremlagt et forslag til en forordning om flerårig finansiering af det europæiske søfartssikkerhedsagenturs tiltag til bekæmpelse af forurening fra skibe samt ændring af forordning 1406/2002 om etablering af søfartssikkerhedsagenturet. Forslaget kan vedtages med kvalificeret flertal efter proceduren for fælles beslutningstagen i artikel 251.

Ulykkerne ERIKA og PRESTIGE i 1999 og 2001 viste ifølge Kommissionen, at de enkelte medlemsstater ikke rådede over tilstrækkeligt oliebekæmpelsesudstyr, som hurtigt og effektivt kunne sættes ind ved større olieudslip. Dette har påvist et behov for, at der stilles supplerende midler til rådighed.

På denne baggrund har det europæiske søfartssikkerhedsagentur i 2004 vedtaget en handlingsplan for beredskab og bekæmpelse af olieforurening, der skal danne rammen for agenturets tiltag inden for forebyggelse og bekæmpelse af olieforurening.

Agenturets tiltag inden for forebyggelse og bekæmpelse af olieforurening omfatter:

- Operativ bistand, hvor agenturet efter anmodning fra en medlemsstat stiller supplerende oliebekæmpelsesmidler, såsom miljøskibe og udstyr, til rådighed for medlemsstatens oliebekæmpelsesaktiviteter ved forurening fra skibe. De primære indsatsområder vil være Østersøen, den vestlige indsejling til den Engelske Kanal, Atlanterhavskysten og Middelhavet, mens andre områder vil kunne få bistand efter behov.
- Indsamling, analyse og formidling af information, bedste praksis, teknikker og innovation inden for bekæmpelse af olieforurening.
- Samarbejde og koordinering i form af teknisk og videnskabelig bistand til Kommissionen i forbindelse med aktiviteter inden for rammerne af relevante regionale aftaler mellem kyststater om at yde gensidig bistand i tilfælde af forureningsulykker til søs.

Kommissionen vurderer, at udviklingen og udvidelsen af forureningsbekæmpende aktiviteter i overensstemmelse med handlingsplanen forudsætter langsigtede investeringer og tilstrækkelig finansiel sikkerhed. Det vil derfor være vanskeligt at gennemføre ovennævnte tiltag uden en passende budgetmæssig fleksibilitet. Øget finansiel sikkerhed vil yderligere kunne mindske agenturets udgifter, når der skal forhandles om længerevarende kontrakter.

Forordningsforslaget vil tilvejebringe en flerårig finansiel budgetramme finansieret over fællesskabsbudgettet i perioden 1. januar 2007 til 31. december 2013. Det foreslås, at der i denne periode øremærkes 154 mio. EUR som finansielt referencebeløb. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for det finansielle overslag som led i EU budgetforhandlingen.

Der vil løbende blive ført tilsyn med det faktiske behov med henblik på tilpasning af de årlige finansielle forpligtelser. Agenturets bestyrelse kan foreslå ændringer af agenturets budget.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om forslaget.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen udtaler sig ikke om nærhedsprincippet. Det er regeringens opfattelse, at forslaget overholder nærhedsprincippet, da koordinerede EU tiltag på området kan skabe en merværdi.

4. Gældende dansk ret

Der er ikke danske regler på området.

5. Høring

Forslaget vil blive sendt i høring i EF-specialudvalget for skibsfartspolitiske spørgsmål. Der vil blive fremsendt et supplerende notat om høringsresultatet.

6. Andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark kan generelt støtte et styrket samarbejde og teknisk udvikling inden for olieforureningsbekæmpelse. I forhold til elementer og dimensionering af et operativt EU olieberedskab, herunder leje af oprensningsskibe, lægger Danmark vægt på, at der er klar EU-merværdi i forhold til de nationale beredskaber, samt at olieberedskabet kommer Østersøen og de danske stræder til gode.

Det er på det foreliggende grundlag vanskeligt at vurdere, om en flerårig budgettering på området er tilstrækkeligt velbegrundet og hensigtsmæssig. Den økonomiske ramme vil også skulle vurderes på grundlag en samlet aftale om EU's finansielle perspektiver 2007-13.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Forslaget kræver ikke lovændring og vil umiddelbart finde anvendelse i dansk ret.

Forslaget vil med den foreslåede udgiftsramme indebære merudgifter på EU-budgettet på 154 mio. EUR i perioden 2007-13, hvoraf Danmark betaler omkring to procent. Den økonomiske ramme skal vurderes på grundlag af en samlet aftale om de finansielle perspektiver. Afhængigt af placeringen og størrelsen af et operativt EU-beredskab kan der være afledte mindre udgifter i forhold til det nationale danske beredskab og overvågningsindsats med videre.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser, dog vil agenturets oliebekæmpelsesaktiviteter kunne bidrage til at forebygge og bekæmpe olieforurening i Østersøen.

10. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt.